

GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Slovenian Forestry Institute
Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel: + 386 01 200 78 00 / fax: + 386 01 257 35 89

Poročevalska, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov
Gozdarski inštitut Slovenije in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, BF
Večna pot 2
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 30. 8. 2007

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Ljubljana
Vodja gojenja in varstva gozdov Marija Kolšek
Tržaška cesta 2
1000 Ljubljana

Nadaljevanje sušenja rdečega bora (*Pinus sylvestris*) na Golovcu zaradi sušice najmlajših borovih poganjkov (*Sphaeropsis sapinea*)

V sredo, 29. avgusta 2007 sva si ogledala sestoj rdečega bora na Golovcu, ki se suši: Nataša Strle, revirna gozdarka v KE Ljubljana, in Nikica Ogris, asistent na oddelku za varstvo gozdov na Gozdarskem inštitutu Slovenije. Pregledani sestoj se nahaja v GE Rast, v odseku 56T02A (X = 464.792 m, Y = 99.997 m). Na površini približno 1 ha, se sušijo številna odrasla drevesa rdečega bora (slika 1). Nekatera drevesa so imela tudi do 90 % suhih vej (slika 2). S pomočjo vzorca, t.j. odrezane veje z enega drevesa, ki je imel vse značilnosti sušenja rdečega bora na pregledanem sestoj, smo ugotovili, da sušenje povzroča gliva *Sphaeropsis sapinea* (Fr.) Dyko & Sutton, ki povzroča bolezen sušico najmlajših borovih poganjkov (slika 3). Podobno sušenje rdečega bora na Golovcu sta v letu 2001 opazovala Jurc D. in Jurc M. Takrat se je rdeči bor sušil v odseku 98F05A, ki se nahaja v bližini nad tunelom, ki je izkopen pod Golovcem. Razdalja med odsekoma 56T02A in 98F05A je približno 2,5 km. Ker gre za enak pojav kot v letu 2001, prilagamo poročilo iz tega leta, kjer je natančno opisana bolezen in je svetovano ukrepanje.

Slika 1: Sestoj sušečega se rdečega bora na Golovcu v letu 2007

Slika 2: Skoraj cela krošnja drevesa se je posušila zaradi sušice najmlajših borovih poganjkov

Slika 3: Značilni simptomi za okužbo z glivo *Sphaeropsis sapinea*, ki povzroča sušico najmlajših borovih poganjkov

Z revirno gozdarko sva si ogledala še sušeče se velike jesene na Produ ob Savi (odsek 56E01A, X = 461.950 m, Y = 107.274 m). Simptomi so bili značilni za jesenov ožig, ki ga verjetno povzroča *Chalara fraxinea* (Ogris, 2007). Odvzeli smo vzorce za nadaljnjo analizo.

Ogledali smo si še dve bukvi na Golovcu (oddelek 56T02A in 56J01B, X = 464.741 m, Y = 99.846 m). Obe bukvi sta kazale značilne simptome za okužbo z glivami iz rodu *Phytophthora* spp., t.j. črni izcedki iz skorje. Prva bukev se je nahajala ob poti in potoku v grabnu in bila je tudi mehansko poškodovana. Druga bukev je bila močno iznakažena zaradi okužbe z glivo *Nectria* spp. (bukov rak), vrh krošnje je imel ok. 50 % suhih vej, drevo vidno hira. **Vzorci iz teh bukev bomo odvzeli v jeseni 2007 in iz njih poskušali izolirati glive povzročiteljice odmiranja, zato prosimo, da jih ohranite.**

Slika 4: Rak na bukvi (*Nectria* spp.) in črni izcedki na skorji – simptom za fitofore

Poročanje o sušenju velikega jesena in najdbah značilnih simptomov za fitofore na bukvi, jelšah in drugih drevesnih vrstah spada v sistematičen nadzor škodljivih organizmov za leto 2007.

Viri:

Jurc D., Jurc M. 2001. Rdeči bor (*Pinus sylvestris*) se na Golovcu suši zaradi sušice najmlajših borovih poganjkov (*Sphaeropsis sapinea*). Gozdarski inštitut Slovenije in Gozdarski oddelek BF, Poročevalska, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov, 3 str.

Ogris N. 2007. Aktualni problemi v varstvu gozdov v Sloveniji 2007. Sestanek vodij odsekov za gojenje in varstvo gozdov ZGS, 21. 6. 2007.

Sestavil:
Nikica Ogris

Direktor
prof. dr. dr. h. c. Niko Torelli

Vodja laboratorija za varstvo gozdov
doc. dr. Dušan Jurc

V vednost:

- Zavod za gozdove Slovenije, Centralna enota, Jošt Jakša , Večna pot 2, 1000 Ljubljana
- Zavod za gozdove Slovenije, Krajevna enota Ljubljana, Tržaška cesta 2, 1000 Ljubljana
- Gozdarska knjižnica